

לוח השבוע

יום שלישי י' בכסלו

ההתחלה היא מ'י. התוועדות חסידית היא לידתו של חסיד¹³.

חג הגאולה – בו נשתחרר כ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע ממאסרו בוויטבסק בשנת תקפ"ו¹⁰, והוא יום שמחה לאנ"ש, ואין אומרים בו תחנון. ונוהגים לערוך התוועדות ברוב עם¹¹. י"י כסלו הוא זמן הלידה של חסיד, י"ט כסלו היא הברית; בין י' רי"ט כסלו היא הלידה¹².

* סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה – כל ליל שבת-קודש פרושה וישלח (ולכן צריך להקדימה לפני-כך, אך אין מנהגנו לקדש את הלבנה בליל-שבת, אפילו במצב כזה¹⁴).

10 ואף שבשי"פ ויצא, ט' כסלו תקפ"ז, נתבשר על גאולתו (יספר התולדותי הניל, עמ' 113) – לא נקבע בשעתו יום זה לזי"ט כמו בחג הגאולה י"ב תמוז שהוא יום בשורה, כשם שחג הגאולה הזה עצמו לא נקבע כל-כך, לפי שבשנה שלאחריה נסתלק אדמו"ר האמצעי, כמבואר בקונטרס י"ב קודש' הוצאת קה"ת.

11 לוח כולל חבי"ד. פרשת המאסר והגאולה – במבוא לקונטרס י"ב קודש' הניל, ביספר התולדות – אדמו"ר האמצעי הניל, פרק ח. 'רשימות' חוברת סט, ובספר דלהן. בשנת תשנ"ח יצא לאור תיק המסמכים הממשלתי בקשר למאסר והגאולה ('מאסר וגאולת אדמו"ר האמצעי' בהוצאת קה"ת ואגודת שמי"ר), ושם בעמ' 223-231: י' כסלו תקפ"ז – שוחרר לביתו; י"א כסלו תקפ"ז – זיכוי ע"י בית המשפט העליון אשר במוהילוב; כא כסלו תקפ"ח (לאחר ההסתלקות, שלא ידעו ממנה שם) – זיכוי סופי בסנאט אשר בפטרבורג.

12 ייתכן שזה מסביר גם מדוע הברית לכאורה אינה ביום השמיני.

13 לקוטי-דיבורים ח"ג עמ' 976. ספר-המנהגים עמ' 90. כפל הלשון צריך ביאור. ואולי הכוונה שההתחלה היא ביו"ד, שעניינה ביטול.

14 כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב ני"ע, רשימת הגר"י לגדא ז"ל, י"ב חבי"ד גיליון 986 עמ' 35. ובדיעבד סומכים להקל לומר קידוש לבנה אף בלילה הבא (שם), וראה שו"ת חתם סופר ועוד פוסקים, הובאו בישעריים המצויינים בהלכה לקיצור שו"ע סי' צו ס"ק ט. בשני העניינים – ראה הנסמן בסי' יקידוש לבנה – אוצר הלכות ומנהגים פי"ד ופ"ו).

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תקלט

ערב שבת-קודש
פרשת ויצא
ו' בכסלו ה'תשס"ה

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

לזכות

האחים התמימים הדגולים לבית

דייטש

הרה"ח ר' זלמן, ר' יוסף, ר' אברהם-משה

וגיסם ר' גבריאל גופין שיחיו

פרשת ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה (כת, י)

יציאה זו רומזת לירידת הנשמה מ"באר שבע", מקור הנשמה למעלה, ל"חרן", העולם הזה הגשמי והחומרי.

"וילך" – ירידה זו פועלת כנשמה בחינת "הילוך", כפי שנאמר "ונתתי לך מהלכים בין העומדים".

"חרנה" – על-ידי ירידה זו מתגלה ב"חרן" הה"א שבה, דהיינו הכוח האלוקי המהווה ומחיה את העולם, "כוח הפועל בנפעל". כמאמר רז"ל, שהעולם-הזה נברא בה"א.

(ספר-השיחות תשנ"ב כרך א עמ' 138)

וילך חרנה (כת, י)

מדוע נאמר "חרנה" ולא "לחרן"? יש לבאר: הליכה זו רומזת לירידת הנשמה לעולם-הזה, עולם שבו הנשמה היא מציאות נפרדת מהקב"ה (בגלוי) ולא נרגשת בה כלל השפעת הקב"ה. לכן נאמר "חרנה", שכן "לחרן" מרגיש את הקשר וההמשכיות למקום היציאה ואילו הלשון "חרנה" מבטא את הנתק השורר בין חרן לבין באר-שבע.

(ספר-השיחות תשנ"א חלק א עמוד 141)

ויפגע במקום (כת, יא)

לשון תפילה... ולמדנו שתיקן תפילת ערבית (רש"י)

המילה "ויפגע" רומזת שהגעעה למקום היתה כאילו בלי כוונה. ויש לשאול, מדוע לומדים תפילת ערבית דווקא ממילה זו?

יש לבאר, דהנה ידוע ההסבר הפנימי לכך שתפילת ערבית היא רשות, משום שתפילה זו קשורה לדרגה גבוהה כל-כך, שאי-אפשר להגיע אליה על-ידי עבודת האדם. זוהי אתערותא דלעילא שאין אתערותא דלתתא מגיעה לשם, והיא נמשכת ויורדת מאליה. לכן נלמדת תפילה זו מ"ויפגע", כי מכיוון שדרגה זו אינה מושגת על-ידי עבודה, נמצא שההמשכה היא כאילו בלי כוונה, בלי יחס לעבודת האדם.

(לקוטי-שיחות כרך כה עמ' 156)

ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו (כת, יא)

וישם מראשותיו: עשאן כמין מרוב סביב לראשו, שירא מפני חיות רעות (רש"י)

מדוע הקיף יעקב באבנים רק את ראשו ולא את שאר איבריו? ממה-נפשך? אם חשש מחיות רעות – היה עליו לראוג לכל גופו, ואם בטח בקב"ה שיצילו – למה לו להקיף באבנים את ראשו?

אלא כאן הורה לנו יעקב אבינו דרך בעבודת הבורא: בשעה שהולכים ל"חרן", כשיוצאים לעולם הגדול, ויודעים ששם ישנו "לכן הארמי" – על האדם להבטיח בראש וראשונה שה'ראש'

"מלאכי אלוקים" - עבודה ויגיעה מתוך כוח וחוזק שלמעלה מגדרי האדם

עבודת ישראל נחלקת לשתיים – עבודה ד"ארץ ישראל" בענייני

קדושה ועבודה ד"חוץ לארץ" בענייני חול □ חלוקה זו קיימת גם

בזמן – עבודת יום השבת ועבודת ששת ימי השבוע □ עניין זה

חודר אף לגדרי המקום, כאשר יהודי על-ידי עבודתו קובע את מהותו

וישמו של המקום שבו הוא נמצא □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

חוצה לארץ) נלוו אליו והיו עמו כל משך הזמן שהיה בחוץ לארץ לשומרו כו"י.

ועל-פי זה אינו מובן מה שכתוב בסיום הפרשה "ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים", שבלכתו לדרכו פגעו בו מלאכי אלוקים – הרי "מלאכי אלוקים" היו עמו גם מקודם לכן?!

ומתוך רש"י ש"ויפגעו בו מלאכי אלוקים" הם מלאכים אחרים (שלא היו עמו עד עתה) – "מלאכים של ארץ-ישראל", שבלכתו לדרכו ארץ-ישראל, באו לקראתו ללוותו ארץ-ישראל.

וממשיך בכתוב "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה" (לשון יחיד) – הוא המחנה דמלאכי ארץ-ישראל שנוסף על המחנה דמלאכי חוצה לארץ שבאו עמו, ולכן "ויקרא שם המקום ההוא מחנייים", על-שם "שתי מחנות, של חוצה לארץ שבאו עמו עד כאן,

א. בסיום וחותם פרשת השבוע נאמר "ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנייים", ומפרש רש"י: "ויפגעו בו מלאכי אלוקים – מלאכים של ארץ-ישראל באו לקראתו ללוותו לארץ", "מחנייים – שתי מחנות, של חוצה לארץ שבאו עמו עד כאן, ושל ארץ-ישראל שבאו לקראתו".

ובביאור הכרחו של רש"י לפרש כל הנ"ל בפשוטו של מקרא¹ – יש לומר בפשטות:

בתחילת הפרשה נאמר "והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו", ומפרש רש"י: "עולים תחילה ואחר-כך יורדים, מלאכים שליווהו בארץ אין יוצאים חוצה לארץ, ועלו לרקיע, וירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו", ומסתבר בפשטות שמלאכים אלה (מלאכי

אנוכי עמך ושמרתך בכל אשר תלך והשיבותך אל הארמה הזאת" – ששמירה זו היתה (בפשטות) על-ידי "מלאכי אלוקים".

6 וכדרכו בכ"מ – ללא הקדמת השאלה.
7 ואף שמלאכי ארץ-ישראל אין יוצאים חוצה לארץ (ואיך יצאו לקראתו לחוץ לארץ) – ה"ו רק ביציאה שהיא בשביל להשאר שם משך זמן, מה-שאינ-כן היציאה "ללוותו לארץ"

1 להעיר ממארוזל "הכל הולך אחר החיתום" (ברכות יב,א).
2 לב-בג.
3 ועד שאינו מקדים "רבותינו דרשו" (וכיו"ב).
4 שוה"י "אגדה המיישבת דברי המקרא" (פרש"י בראשית ג.ח. ועוד) אלא פשוטו של מקרא ממש.
4 כח.יב.
5 וכמו שכתוב בהמשך הכתובים (שם, טו) "והנה"

ושל ארץ-ישראל שבאו לקראתו.⁸ והשינוי בין התחלת הפרשה לסימומה:⁹ בהתחלת הפרשה נאמר ש"מלאכי אלוקים עולים ויורדים", "עולים תחילה ואחר-כך יורדים, היינו, שתחילה עלו לרקיע מלאכי ארץ-ישראל שליווהו בארץ, ואחר-כך ירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו בחוץ לארץ – שלא היה משך זמן שהיו עמו ב' סוגי המלאכים. ובסיום הפרשה נאמר "ויקרא שם המקום ההוא מחניים", על-שם שתי מחנות, של חוצה לארץ... ושל ארץ-ישראל", שרק במקום זה היו שתי המחנות של המלאכים באותו זמן.

ב. ובהקדם הידוע שכל ענייני התורה (גם הסיפורים שבתורה¹⁰) הם הוראות נצחיות¹¹ בעבודת בני-ישראל, ובפרט הסיפורים אודות האבות¹¹, ש"מעשה אבות סימן¹² לבנים¹³", הוראה ונתינת-כוח לבני-ישראל בכל הזמנים¹⁴ – שעל-פי זה יש לומר, שבעניין ד"ויעקב

הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלוקים גו' ויקרא שם המקום ההוא מחניים" נרמז סדר העבודה דכל אחד ואחד מישראל במשך כל הדורות¹⁵.

וביאור העניין:
כל אחד ואחד מישראל כלול מנשמה וגוף – נשמה שהיא "חלק אלוקה ממעל ממש"¹⁶, שירדה "מאיגרא"¹⁷ רמה לבירא עמיקתא¹⁸, לעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו. ונתלכשה בגוף גשמי וחומרי, אשר, גם לאחרי ירדת והתלכשות הנשמה בגוף הרי הם בריחוק הערך זה לזה בדוגמת ריחוק הערך שבין ארץ-ישראל לחוץ לארץ, כי, הנשמה גם ביירדתה למטה "נשמה שנתת בי" טהורה היא¹⁹, כמו ארץ-ישראל שהיא ארץ קדושה וטהורה, ואילו הגוף נקרא "משכא דחויא טמא"²⁰, כמו חוץ לארץ (שגושה ואוירה טמא)²¹.
ובהתאם לכך נחלקת גם העבודה דכל אחד ואחד מישראל לב' חלוקות (כלליות) – העבודה דארץ-ישראל, בענייני קדושה (שעיקרה מצד הנשמה), והעבודה דחוץ לארץ,

בשם "ישראל", שמו של יעקב *שעל-פי זה מובן ש"ויעקב הלך לדרכו וגו' מחניים" קאי (גם) על כל אחד ואחד מישראל
(16) תניא רפ"ב
(17) ע"פ ל' חז"ל – חגיגה ה.ב.
(18) כמרומו גם בהתחלת פרשתו: "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה" – שרומז על יציאת הנשמה ממקורה ושרשה (באר שבע) לירד למטה מטה ("חרנה"), כמשנת"ל בארוכה (קונטרס משיחות ש"פ תולדות. ושי"ג).
(19) נוסח ברכות-השחר (ברכות ס.ב).
(20) ראה תקו"ז תכ"א (מח.ב). ע"ח שער קיצור אבי"ע פ"ב. תניא פל"א (בשם הוהדר). רפמ"ז.
וראה ספר-החקירה להצ"צ סח, א ואילך.
(21) ראה שבת טו.ב. גיטין ח. סע"א ואילך. רמב"ם הל' טומאת מת רפ"א.

שמלכתחילה אינה בגדר של יציאה מן הארץ (ראה בארוכה לקו"ש ח"ה עמ' 150 ואילך, וש"ג).
(8) כקושיית מפרשי רש"י (משכיל-לדוד פרשתנו כח.יב. נחלת-יעקב סוף פרשתנו. ועוד) – והבא לקמן הוא (בעיקר) בנוגע ללימוד והוראה בעבודת האדם, כדלקמן בפנים.
(9) ראה זח"ג קנב.א. מכתב-תורה (להרגצי'ב) מכתב צט.
(10) שהרי התורה היא נצחית (תניא רפ"ז. ובכ"מ). כולל גם ההוראות שבתורה מלשון הוראה (ראה זח"ג נגב. ועוד), שהם הוראות נצחיות.
(11) ובפרט יעקב – "בחור שבאבות" (ב"ך רפע"ו). – ולהעיר מאנה"ק (ס"ו) ש"נשמטו של יעקב). כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם.
(12) לא רק "סימן" שמברר הרבר. אלא גם "סימן" שפועל ועושה הרבר, כבסימני טהרה – ראה לקמן ס"ה.
(13) ראה תנחומא לך-לך ט. ב"ך פ"מ. ו. רמב"ן לך לך יכו. לקו"ש חט"ו עמ' 76, וש"נ.
(14) ובהרגשה יתירה בזמן שבו קורין (ולומדים) עניין זה בתורה – ראה לקמן ס"ט.
(15) ויומתק יותר – שכל אחד ואחד מהם נקרא

לאכול בשר ולשתות יין בשבת רק משום שמן הסתם יש בזה עונג לרוב בני אדם, וציון שם לטור ומ"א סי' תקנ"ב (והש"ך ביו"ד סי' שמא, ומקורם בתר"י רפ"ג דברכות כנסמן במהדורה החדשה שם), שאין חיוב דבשר ויין בשבת, אך ביו"ט "עונג שיש בו שמחה" כגון בשר ויין הוא מה"ת כמבואר שם ובקו"א ס"ק ב [בשו"ע יו"ד סי' שמא נו' לשלילה גם יו"ט, אך בפתח-השובה ס"ק יג כ' דביו"ט יש חיוב בזה].

ממעייני החסידות

המשך מעמוד 18

לא ייפגע; הראש חייב להיות מוגן. העמל והיגיעה בהשגת פרנסה צריכים להיות רק בידיים: "יגיע כפיך כי תאכל" – יגיעת כפיים דווקא ולא יגיעת הראש. על הראש יש להגן מפני כל אותן "חיות רעות", שכן הוא צריך להישאר פנוי לעניינים שבקדושה ויראת-שמים.
זאת ועוד: ההגנה על הראש צריכה להיות על-ידי אבנים, בחינת דומם, שמשמעותם קבלת עול-מלכות-שמים מוחלטת, בלא תערובת של שכל ורגש.

(לקוטי-שיחות כרך א עמ' 61-62)

והנה סולם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה (כח.יב)

התפילה נמשלה לסולם ויש בה ארבעה שלבים, כנגד ארבע הבחינות שבנשמה: נפש, רוח, נשמה, חיה.

ברכות השחר – ענייני הודאה והן כנגד בחינת 'נפש'.

פסוקי-דזמרה – תוכנם הוא התפעלות המידות והם כנגד בחינת 'רוח'.

ברכות קריאת-שמע וקריאת-שמע – השגה והתבוננות, והם כנגד בחינת 'נשמה'.

שמונה-עשרה – התחברות הנשמה המלוכשת בגוף עם שורשה ומקורה, בחינת 'חיה'.

(המשך תער"ב כרך א דף תקה)

והנה ה' ניצב עליו (כח.יג)

הקב"ה בכבודו ובעצמו שומר, כביכול, על הצדיק ואינו מפקיד את שמירתו לא בידי סתם מלאכים ואף לא בידי אותם מלאכים שנבראו ממצוות הצדיק.

זהו שנאמר (איוב ד, יח) "הן בעבדיו לא יאמין, ובמלאכיו ישים תהילה". כלומר: "הן בעבדיו" – בצדיקים, "לא יאמין" – לא ייתן הקב"ה אמן לשום מלאך לשומרם, "ובמלאכיו" – אפילו מלאכיו של הצדיק, שנבראו מכוח מצוותיו ויש להם שפע ממנו, "ישים תהילה" – גם בהם לא ייתן די אמן לשמירת הצדיקים, אלא הוא בכבודו ובעצמו יעשה זאת.

(כתר-ש"ט טוב סימן שכ עמ' 92)

בעניין "שמחה ביין"

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

ב'התקשרות', גיליון תסג עמ' 18, כתבתי שאפשר לצאת ידי חובת שמחה ביין ביום-טוב – בכוס הקידוש, וציניתי שכן איתא בשיחות-קודש תשל"א ח"ב עמ' 87. בשיחה לא צויין המקור, אבל כן מפורש בתוס' (פסחים קה, ב ד"ה ידי יין): "פירוש: ידי שמחת יו"ט...". ושם מדובר על ליל הסדר [וי"ל שיוצא בדיעבד גם בלא כוונה, כיוון שיש בזה הנאת הגוף, כפס"ד אדמוה"ז (סי' תעה סכ"ה)]. מאידך, יש לומר שהשמחה היא חלק מעצם עניין הקידוש וד' כוסות, כיוון שהיין "משמח אלוקים ואנשים" (ראה שו"ע אדמוה"ז סי' קפב ס"ב), ולכן לא הקשו על זה מדין "אין עושין מצוות חבילות" [1].

על זה העירו מהנחת שיחת שמחת-בית-השואבה תשי"ט, שצריך לשתות יין באמצע הסעודה [ואגב, בנוסח ההנחה שב'תורת-מנחם – התועודיות' שם (חכ"ד, תשי"ט ח"א עמ' 75), ליתא לחיבות אלו. וכך מתאים יותר עם המדובר שם. אבל ב'התועודיות' (טו) תשט"ז ח"א עמ' 45 הערה 5 נזכר העניין. ובר"ד מסעודת ליל א' דחה"ש תשכ"ו, 'מקדש מלך' ח"ב עמ' 386, סיפר הרה"ח ר' עזריאל-זליג סלונים על הנגהת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב (בחג השבועות שעליו נשאל, ואולי ביו"ט בכלל, כי כמצויין שם, בש"ק היה טועם משקה) שאחרי אכילת גדים "היה שותה כמעט כוס שלם של יין" [2].

אולם המדובר שם הוא עניין נוסף על חובת שתיית יין ברגל לשם שמחה. וכלשון אדמוה"ז (סי' תקכ"ט ס"ד) "וצריך לקבוע כל סעודה על היין, דהיינו שישתה יין באמצע סעודתו אם ידו משגת" [אגב, הגבלה זו לא נאמרה להלן ס"ז בקשר לשמחה ביין בכלל!], אלא שאם כבר שתה בסעודה (מסתמא גם כאן שיעורו ברביעית), יצא גם ידי שמחה. ובס' נטעי-גבריאל, בפרק העוסק בשמחה ביין (הל' יו"ט ח"ב פנ"ד), נשמט עניין זה לגמרי.

לגופו של עניין קביעות סעודה על היין, הנה המקור הראשון לזה הוא בכרכות (מב, ב) שבשבת יו"ט "אדם קובע סעודתו על היין" (כמצאוהו ולא כדן. וראה לחם-משנה הל' ברכות פ"ד הי"ב), והכוונה שם – קביעות לשתיית יין אחרי הסעודה ולפני ברכת המזון. אבל מלשון אדמוה"ז "באמצע סעודתו" משמע שלעניין שמחה אין חילוק באיזה חלק של הסעודה שותים (וכן מפורש בשו"ת מהר"ם ח"א עמ' 107). וא"כ גם השתייה אחרי אכילת הדגים, שהיתה אצל רבותינו, שייכת לזה. ועצ"ע אם גם שתיית ארבע כוסות, או עכ"פ כוס ברכת המזון, שייכת לזה, או שצריך לשתות דווקא באמצע הסעודה. ובס' 'המלך במסיבו' (ח"א עמ' רפא) ביאר הרבי, שכ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ וכן הוא עצמו נמנעו מלומר 'לחיים' באמצע 'שולחן עורך', מצד 'שמחת יום-טוב', כדי שלא ייחשב כ"מוסיף על הכוסות". ולכאורה מכאן משמע, שהשתייה בסעודה היא עניין בפני-עצמו, שאינו מתקיים בשתיית ארבע כוסות, אלא שאין להבליט זאת.

וברמב"ם (הל' שבת פ"ל ה"ט) שכל סעודה בשבת (כולל סעודה ג') צריך לקבוע על היין (ועל יו"ט לא כתב זאת בפירושו בהל' יו"ט פ"ו ה"ט ואילך – רק הפנה להל' שבת), אולם בשו"ע הבי"ו ובשו"ע אדמוה"ז נפסק הדבר רק בהל' יו"ט, ובהל' שבת (סי' רמב ס"ב) כתב אדמוה"ז שאין חיוב

בענייני חוץ (שעיקרה מצד הגוף), אשר, ב' חלוקות אלה ישנן גם בזמן – העבודה דיום השבת בענייני קדושה (מלאכת שמים), והעבודה דששת ימי השבוע (שעיקרה) בענייני חול, כמו שכתוב "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" [22], "שש" שנים תזרע שדך ושש

עבודתו כשינוי טבע הרגילות דקדושה היא הוכחה

שעבודתו בבירור וזיכוך הגוף ונפש הבהמית אינה מפני

הטבע דנפש האלוקית אלא מצד היותו "עובד אלוקים"

שנים תזמור כרמך" [24]. שלכן הוא הקובע את שם המקום, שמחיה ומהוה (ומורה על תוכנו של) המקום [25], והשם שקורא הוא "מחניים", על-שם שתי המחנות של המלאכים – שבוה מודגש שעניינם של שתי המחנות של המלאכים (שנעשו על-ידי עבודתו בענייני ארץ-ישראל וחוזן לארץ) נמשך וחודר בגדר העולם ("המקום"), עד כדי כך שנעשה שמו של המקום.

ג. ויש להוסיף בביאור העניין ד"ויפגעו בו מלאכי אלוקים גו' מחניים" בעבודת האדם –

(22) יתרו כ"ט.

(23) בהר כה, ג.

(24) ומ"ש בהתחלת העניין "ושבתה הארץ שבת לה" – ה"ז הכוונה והתבטאת דכללות העבודה. אבל העבודה בפועל במשך ה"שש שנים" היא ב"שדך" וב"כרמך", ענייני חול.

(25) ויש לומר, שהעניין ד"מחניים" ישנו גם לפני התחלת העבודה – כי, "לכל איש ישראל... יש שתי נשמות... שהן שתי נפשות, נפש אחת מצד הקליפה כו' ונפש השנית בישראל היא חלק אלוקה ממעל ממש" (תניא ספ"א ורפ"ב, ב), ד"ל שגם הנפש שמצד הקליפה היא בכלל "מלאכי* אלוקים**" (כמו שהמלאך שהוא "שרו של נשו" נקרא בשם "אלוקים" (וישלה לב, כט-לא, לגי ובפירש"י)).

(26) ראה מפרשי המשנה אבות פ"ד מ"א.

(27) וכיוון שהעבודה דארץ-ישראל היא נעלית יותר מהעבודה דחוץ לארץ, מובן, שמלאכי ארץ ישראל הם כדוגמא נעלית יותר ממלאכי חוץ לארץ.

ועל-פי זה יומתק דיוק ואריכות לשון הכתוב "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה" – שבראותו את מלאכי ארץ-ישראל ("ויפגעו בו מלאכי אלוקים") שניתוספו על מלאכי חוץ לארץ שהיו עמו עד עתה. אזי "ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלוקים זה. שמחנה זה (דווקא) של מלאכי ארץ-ישראל הוא "מחנה אלוקים" דאמיתתו ובש"ימותו.

(28) ראה שהעיוה"א פ"א, ובכ"מ.

(29) שבועות לה, סע"א. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ו ה"ב.

(*) ולהעיר שם כוחות הטבעיים (ובכללם כוחות האדם) נקראים לפעמים בשם "מלאכים" (ראה מו"ז ח"ב פ"י, וראה לקו"ש ח"ה עמ' 320).

(**) אלא שעיקר ושלמות העניין ד"מלאכי אלוקים" הוא בנוגע להשמה שהיא "חלק אלוקה ממעל ממש" (וראה לקמן הערה 27).

שהעבודה ד"שתי המהנות" (של חוצה לארץ ושל ארץ-ישראל, עבודת הגוף ועבודת הנשמה) היא באופן שניכר ונרגש העילוי ד"מלאכי אֱלֹקִים":

"אלוקים" הוא א' מו' שמות שאינם נמחקים²⁹, ופירושו מלשון כוח וחוזק³⁰, "תקיף בעל היכולת ובעל הכוחות כולם"³¹. ומוזה מובן הפירוש ד"מלאכי אֱלֹקִים" בעבודת האדם – שהעבודה היא מתוך כוח וחיוק, היינו, עבודה מתוך יגיעה גדולה, על-ידי תוספת כוח וחיוק, ועד לכוח וחוזק (שמתבטא ביגיעה שהיא) למעלה מגדרי האדם³².

ועניין זה מודגש גם בתואר "עובד אלוקים" – על-שם העבודה ודיגיטה, הן בעבודת הגוף (מלאכי ארץ לארץ) והן בעבודת הנשמה (מלאכי ארץ-ישראל):

בעבודת הגוף – כפי שמבאר רבנו הזקן בתורה-אור³³ בפירוש הכתוב "שש שנים יעבוד", ש"יעבוד הוא מלשון עבוד עורות... עורות עובדין שעלו מן הרצה כו", דקאי על העבודה דבירור הגוף ונפש הבהמית, שמפני חומריותם וגסותם צריך להיות הכירור והזיכור שלהם על-ידי עבודה ויגיעה עצומה בדוגמת העבודה דעיבוד עורות, שהיא עבודה קשה, ועוד וגם זה עיקר – שהיא עבודה בזויה, שלכן, "אין מעמידין מלך ולא כהן גדול... בורסקי (מעבד עורות)... הואיל ואומנתם נקלָה

העם מזולזין בהם"³⁶.

ובעבודת הנשמה – כפי שמבאר רבנו הזקן בתניא³⁷ בפירוש מאמר רז"ל³⁸ על הכתוב "ושבתם וראיתם גו' בין עובד אלוקים לאשר לא עבדו", ש"עובד אלוקים היינו, מי ששונה פרקו מאה פעמים ואחד, ולא עבדו היינו מי ששונה פרקו מאה פעמים לבר", כלומר אף-על-פי ש"לא"⁴⁰ עבר מימיו שום עבירה קלה, וגם קיים כל המצוות שאפשר לו לקיימן, ותלמוד תורה נגד כולם, ולא פסיק פומיה מגירסא⁴¹ ("תורתו אומנתו"⁴²), מכל-מקום, כיוון ש"שונה פרקו מאה פעמים לבר", כפי ש"היתה הרגילות (בימיהם) לשנות כל פרק מאה פעמים" (שעל-ידי זה נחקק במוח הזכרון בשלימות), ואינו מתייגע "לשנות טבע הרגילות", נקרא "לא עבדו", כי, התואר "עובד אלוקים" (לשון הווה) שייך רק על עבודה ויגיעה לשנות טבע הרגילות (כולל גם טבע ורגילות דקדושה), שהיא עבודה קשה ביותר, על-דרך ובדוגמת היגיעה שבעיבוד עורות⁴³.

ד. ובעומק יותר:

תוכן ונקודת ה"עבודה" ("עובד אלוקים") היא בכל ענייני העבודה (עבודת הגוף ועבודת הנשמה) – עבודה ויגיעה מתוך כוח וחוזק שלמעלה מגדרי האדם ("מלאכי אֱלֹקִים"⁴⁴), אשר, עניין זה בא בכל עבודה לפי עניינה:

30 טור או"ח סו"ה.
 31 טושו"ע וראדה"ז שם.
 32 כלומר: נוסף לכך ש"אלמלא הקב"ה עוררו אינו יכול לו" (סוכה נב, רע"ב. ו"ש"ג) "עוררו" (האדם) דייקא, עור וסיוע בעבודה שע"פ גדרי האדם – נעשית העבודה מתוך כח וחיוק שלמעלה מגדרי האדם מתוך כוח וחיוק שלמעלה מגדרי האדם.
 33 משפטים ע"א.
 34 משפטים כא,ב.
 35 להעיר משיעורי הרמב"ם דימים אלה בהלכות תפילין ומוזוה וספר-תורה, שבהם נתבאר גם אופן עיבוד העורות – "לוקחין עור בהמה או חיה ומעבירין השער ממנו תחילה, ואחר-כך מולחין אותו במלה, ואחר-כך מעבדין אותו בקמה וכו'" (הל' תפילין פ"א ה"ו)
 36 קידושין פ"ב. סע"א. רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ו.
 37 פט"ו (הובא גם בתו"א שם).
 38 חגיגה ט"ב.
 39 מלאכי ג"ה.
 40 לשון אדה"ו בתניא שם.
 41 כולל גם שאין בו עון ביטול תורה. שלמרות חומר העניין (ראה תניא בתחילתו), "אין אדם ניצול ממנו בכל יום" (שם פכ"ה).
 42 שבת י"א,א.
 43 כלומר, הדימיון הוא בנוגע ליגיעה שבעיבוד עורות כלכל. ולא בנוגע להכירור וזיכור דעיבוד עורות, כיוון שמדובר כאן בטבע ורגילות דקדושה (וראה לקמן הערה 46).
 44 ועפ"ז יומתק לשון הכתוב "עובד אֱלֹקִים"

ההילולא הבא עלינו לטובה", כתוב ברוח זו:

ABBI MENACHEM M. SCHINEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn, N. Y. 11213
 Hyacinth 3-9250

מוחם זענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 אימערן פארקוויי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה, יום הילולא דארמו"ר הזקן
 - כ"ד שבט, ה'תשל"ה
 ברוקלין, נ.י.
 מארגני הכנס של
 תלמידי רשת בי"ם הב"ד
 ה' עליהם יחיו

שלום וברכה
 בנועם נתקבלה הידיעה שמתכננים כנס בקשר עם יו"ד שבט, יום
 ההילולא, הבע"ל,
 ויהי רצון שיהי" בהצלחה רבה.
 ואמתיי ההצלחה בכבוד זה הרי היא כאשר המשתתפים בהכנס לא
 רק שמתרשמים מהדברים היוצאים מן הלב ומקבלים ההצווה ועד
 שמקבלים עליהם בשלמות לבסם אורח חייהם ולהוסיף בזה מהאים להחלשות
 הכנס,
 כי אם-בנוסף על כל האטור ובחדשה של הנקודה המבוססת על כלל
 גדול שבחירת ואהבה לרעך כמון - שכל אחד מהמשתתפים יהי"
 מפעיל ומרלין כסביבתו הקרובה וגם הרחוקה ברוח החלשות הכנס,
 וגם כן באופן דעושה ומעשה, ובסגנון הידוע-טובה על פנה להטפית.
 זכות הרבים מטייעת.

בברכה לבשרות טובות
 בכל תמיד

נ.ב. מובן שהכתוב לעיל מופנה לא רק למארגנים אלא גם
 להמסייעים למארגני הכנס ולא עוד אלא גם למשתתפים בהכנס, שהרי
 ככתוב לעיל החקוק חזקה שכאו"א מהם ייעשה למארגן ולמפיץ ערכי
 החירות, עניני התורה ומצותי" באופן דמוסיף והולך.

תשובה לברכת ראש העירייה

ובתכלית השלמות והקדושה, עדי יקויים היעוד ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון, בירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחדיו ועד כי גם כל עמי הארץ ישאלו שלום ירושלים וגויו".

גם נשיא ארצות-הברית דאז, מר פורד שיגר מכתב ברכה לרבי שהשיב לו בט"ו בשבט תשל"ה (כפר הב"ד' גיליון 991 עמ' 150) בברכה.

אבל הרשימה, ובעיקר המסמכים שלפנינו נועדה להמחיש את ההתעוררות בקרב אנ"ש באותה תקופה.

בדומה לזה כתב הרבי בב' באדר (כפר הב"ד' גיליון 991 עמ' 165-164) "לכבוד מר טדי שי' קולק ירושלים עיה"ק ת"ו" – "בנועם נתקבלה איגרת הברכה של מר בשמו ובשם העיר ירושלים עיר הקודש..." "כשהרבי מדגיש "ומכל שכן ברכה מציון" והרבי ממשיך וכותב על תפקידה של ירושלים:

"כולל כמובן ולכל לראש חיוק וביסוס עיר הקודש, פלטין של מלך מלכי המלכים הקב"ה, באופן שיהיה תואם לשמה ולתוארה, ביראת ה'

TZEIREI AGUDAS CHABAD
Lubavitch Youth Organization
Under the Presidency of the Lubavitcher Rabbi

צעירי אגודת חב"ד
באחדות ת"ן
ניצוחות כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

כ"ה, כ"ר טבת תשל"ה

לדורנו הנעלה,
שלום וברכה,

כ"ק אדמו"ר שליט"א, לוחם מלחמת ה', כובש לבבות ישראל לעבודת ה', מטיל עלינו
מפעם לפעם מבצעים מיוחדים כגון מבצע הנוכה, פורים, מצה, ל"ג בעומר וכיו"ב.

בטוחים אנו אשר כל אחד ואחד מאנ"ש ש' מוכן בלב ונפש שמה להשתתף, בשליחויות
אלו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, ורק מחוסר תיאום וארגון נמקלים אנו – פעמים רבות –
בקשיש בחשנת אנשים לפעולה, ומאירך ישנה כאלה שבאים כטענות על שלא שיטתו אותם
בפעולות.

ע"כ הוחלט לערוך עתה "מפקד", ודרבנו נרע מי ומי החולכים.

ר"ב טופס, נא מלא את הפרטים והחזרה אלינו **במקרה** האפשרי, בטופס נס אודות נכונותך
להשתתף במבצע "משלוח מנוח" בפורים הבעל"ט, נא ראה תשובתך כהתייחסות מעשית.

תשובות הנענים תועברנה אי"ה לכ"ק אדמו"ר שליט"א על פורים.

יתן השו"ת שב"ק אדמו"ר שליט"א, לוחם מלחמת ה', יצנח ויקרוב ממש תמלא הארץ
דעה את ה' ויחגלה גואל צדק כחסד וברחמים לעיני כל ישראל.

בברכה ופרצת
ישראל לייבוך
יו"ר

TEL: 4379
14 HARAV SOLOV ST., PHONE 8874 F.O.B. 444
"מבין, דרום ת"ת 16 ת.ד. 55279 ט"ל 4446

י' שבט, יום השנה הכ"ה להסתלקות כ"ק מו"ח
אדמו"ר והמשך פעולותיו...

מכתב לתלמידי ה'רשת'

כדרכו, העניין האישי מעולם לא תפס מקום
כלל אצל הרבי, וכל הזדמנות נוצלה להגברת
הפצת היהדות והמעיינות חוצה. גם המכתב
הבא, אל תלמידי 'רשת' אהלי יוסף-יצחק'
שהודיעו על כינוס "בקשר עם י' שבט, יום

מכתב לתלמידי הקיבוץ

בו' אדר תשל"ה ('לקוטי שיחות' כרך יא עמ'
239) כותב הרבי "אל התלמידים ואל
התלמידות כתה ז' ביי"ס משותף לעמק הירדן
בקיבוץ דגניה":
הי עליהם יחיו

בנועם קבלתי המכתבים שלכם, ורב תודות לכל
אחד ואחת מכם בעד האיחולים והברכות לקראת

בעבודת הגוף ונפש הבהמית – בבירור וזיכוך
החומריות והגסות באופן של עיבוד עורות,
ש"על-ידי העיבוד משתנים הרבה
למעלייתא"⁴⁵, היינו, שהעבודה היא באופן
שיוצא ומתעלה מגדרי הגוף ונפש הבהמית;
ובעבודת הנשמה (לאחרי שלימות עבודתו

"סימני הטהרה" של הבהמות הכשרות הם לא רק בירור שישנה הטהרה, אלא הם נעצמם גם גורמים את הטהרה, להיותם ממהות הטהרה

ועוד וגם זה עיקר: המשך עבודתו בשינוי
טבע הרגילות דקדושה מהוה הוכחה גם על
שלימות עבודתו בבירור וזיכוך הגוף ונפש
הבהמית – שעבודתו בבירור וזיכוך הגוף
ונפש הבהמית אינה מפני הטבע דנפש
האלוקית (היפך טבע החומריות דהגוף ונפש
הבהמית), וראיה לדבר, שגם לאחר שלימות
העבודה בבירור הגוף ונפש הבהמית, עובד
עבודתו בענייני קדושה באופן שמשנה טבע
הרגילות דקדושה, שמוזה מוכח, שגם עבודתו
לפני זה היתה (לא מפני הטבע דנפש האלוקית,
אלא מפני היותו "עובד אלוקים"⁴⁷, באופן
שלמעלה מההגבלה דגדרי מציאותו, מצד
ה"מלאכי אלוקים" שלו.

ד. ויש להוסיף, שהתנועה שלמעלה מהגבלה
(נקודת ותוכן העבודה) היא גם בעבודה דבירור

בבירור וזיכוך החומריות, שאז עבודתו היא
בענייני קדושה, "תורתו אומנתו" – בשינוי
טבע הרגילות דקדושה, היינו, שיוצא ומתעלה
גם מהצידו דטבע הרגילות דקדושה עד לדרגה
שלמעלה מצידו והגבלה, אשר, ריחוק הערך
שביניהם הוא עד כדי כך שבשכיל זה יש צורך
בעבודה שהיא בדוגמת עיבוד עורות⁴⁶.

בסגנון אחר קצת:
גם בעבודת הגוף ונפש הבהמית עיקר
ההדגשה היא (לא כל-כך בבירור וזיכוך
החומריות והגסות, אלא) בהיציאה מגדרי
מציאותו, אלא, כיוון שגדר מציאות הגוף ונפש
הבהמית הוא עניין החומריות, מתבטאת
היציאה מגדרי מציאותו בבירור וזיכוך
החומריות.

ולכן, גם לאחר שהשלים העבודה דבירור
וזיכוך חומריות הגוף ונפש הבהמית, ועיקר

שלמעלה מצידו והגבלה נחשבת העבודה שע"פ
טבע הרגילות דקדושה כמו בדוגמת עורות
שצריכים עיבוד.
(47) ראה עדיין תו"א תולדות יט, ס"ב ואל"ך –
בביאור מעשה דר' יוסי בן קיסמא עם רבי חנינא
בן תרדיון (ע"ז יח,א) שר"ח שאל "מה אני לחיי
העוה"ב". כיוון שהיה מסופק אם עבודתו היא
לש"ש בלבד או שמעורב בזה גם טבעו
ותכונותיו. ור"י השיב "כלום מעשה בא לידך
כזו". שמוזה מוכח שעבודתו היא רק לפי שאין
בלבו אלא אחד. ללא תערובת טבעו (וראה
לקר"ש ח"כ עמ' 7-306).

(ולא "עובד הוי") – שבזה מודגש עניין הכוח
והחזק שלצורך העבודה והיגיעה.
(45) תו"א שם.
(46) ועל-פי זה י"ל שהרמיון הוא לא רק בנוגע
ל"יציאה שבעיבוד עורות, אלא גם בנוגע להבירור
וזיכוך שבעיבוד עורות, כי, לגבי הדרגה
(*) וראה תניא שם: "הפרשו בין עובד אלוקים לצדיק,
הוא, שעובד הוא לשון הוה שהוא באמצע העבודה...
אבל הצדיק נקרא עבד ה' בשם התואר כו" & שמשנה
ולא רק מ"עובד", לשון הוה, ל"עבד", בשם התואר,
אלא גם מ"עובד) אלוקים" ל"עבד" ה" (וראה גם
לקוטי לוי"ז לתניא שם).

הגוף ונפש הבהמית⁴⁸ – ובשתיים: (א) העדר ההגבלה בנוגע לריבוי ענייני העבודה, ועד שבכל פעולה ניכר ונרגש שהיא גם הכנה לפעולה נוספת⁴⁹, (ב) העדר ההגבלה בנוגע למעלת ואיכות הבירור והזיכרון, שמוסיף והולך בבירור לאחרי בירור, לברר ולזכך גם ישות ומציאות שבדקות. ויש לומר, שב' עניינים אלה מרומזים בסימני טהרה דבהמות (כולל גם הרמז בנוגע ל"בהמה" שבאדם, נפש הבהמית) – "מפרסת פרסה... מעלה גרה"⁵⁰.

ובהקדם המבואר במקום אחר⁵¹ ש"סימנים" אלה הם לא רק בירור שישנה הטהרה, אלא גם גורמים הטהרה להיותם ממוחות הטהרה⁵², היינו, תכונות של טהרה, שלכן ראויים הם למאכל שיהיה דם ובשר כבשרו דבני-ישראל, ועל-פי זה יש לומר גם בנוגע לסימני טהרה דנפש הבהמית:

הצד השווה דמפרסת פרסה ומעלת גרה הוא עניין הכפף. מפרסת פרסה, "סדוקה ומובדלת מלמעלה ומלמטה בשתי תפרין"⁵³ – שמחולק לשתיים. ומעלת גרה, "מעלה ומקיא האוכל ממעיה ומחזרת אותו לתוך פיה לכתשו ולטוחנו הדק"⁵³ – שלאחרי לעיסת המאכל חוזרת ולועסת המאכל פעם שנייה. ועניין ה"כפל" מורה על תנועה שלמעלה מהגבלה, כי, הפירוש ד"כפל" הוא לא רק עוד פעם אחת, אלא כולל גם כל ענייני הוספה בעילוי אחר עילוי.

ותנועה זו דהערך ההגבלה היא בשתיים: (א) "מפרסת פרסה"⁵⁴ – שכאשר פוסע פסיעה

הגוף ונפש הבהמית⁴⁸ – ובשתיים: (א) העדר ההגבלה בנוגע לריבוי ענייני העבודה, ועד שבכל פעולה ניכר ונרגש שהיא גם הכנה לפעולה נוספת⁴⁹, (ב) העדר ההגבלה בנוגע למעלת ואיכות הבירור והזיכרון, שמוסיף והולך בבירור לאחרי בירור, לברר ולזכך גם ישות ומציאות שבדקות.

48) נוסף לכך שהמשך עבודתו בשינוי טבע הרגילות וקדושה מוכיחה שגם עבודתו לפניו (בבירור הגוף ונה"ב) לא היתה מצד הטבע, אלא מפני היותו "עובד אלוקים", כנ"ל ס"ד.
49) ועל-דרך משנת"ל בפירוש ויתן (בוא"ו), "יתן ויהזור ויתן" (פרש"י תולדות כז, כח), שהתחלת הנתינה היא באופן ד"יתן ויהזור ויתן", נתינה כפולה (קונטרס משיחות ש"פ תולדות ס"ב).
50) סימני יא, ג, ראה יד, ו.

51) ראה צפע"נ לרמב"ם ריש הל' מאכלות אסורות.
52) ראה לקו"ש ח"א עמ' 222 ואילך, ח"ב עמ' 375 ואילך. ועוד.
53) פרש"י שמיני שם.
54) ולהעיר גם מאוה"ת שמיני (ס"ע מה): "הקלוט הוא שמכוין לגשמיות בלבד לתאוות נה"ב, אבל התחלקות הפרסה זהו שאפילו בבחינת מעשה בהמה רצוף עוד כוונה לה".
55) ולהעיר שמקום האכילה הוא בבית דיוקא

לכבוד
צפירי אגודת חב"ד
ה. ד. 4446
הל' אביב

לרגל יו"ד שבט ההעל"ט, מלאת עשרים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנני מקבל על עצמי למלא שליחויות כ"ק אדמו"ר שליט"א ובמיוחד בחמשת המבצעים הבכבדים נש"ק.

בעז"ה אשהתף בכבצע "משלוח ננוה" במורים.

☐	אני מוכן לנסוע בליל עורים עד מוצאי פורים *	☐
☐	רק כיום מורים בפשך היום	☐
☐	בשעות שלפ"צ	☐
☐	שלאח"צ	☐
☐	לכל מקום שאדרש	☐
☐	רק לפקומה קרובים לפקוט כגורי	☐

שם _____ משפחה _____ כתובת _____

שם האם _____ ההימח _____

* נא בחוק הפינה.

(מקדש מלך, כרך א, עמ' 129) את האיגרת הבאה, שהיא נוסח כללי-פרטי, ורק בסופה באה התייחסות אישית בצורת איחולים.

ביה, כ"ה שבט, ה'תשל"ה

ברוקלין, ניו.

לכבוד מר יונה שי' כהן

ירושלים ע"ה תק"ת

שלום וברכה!

בנועם נתקבל מכתבו מחיי בשבט, בקשר עם שנת הכ"ה להסתלקות הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר והמשך פעולותיו. ותודה לבית למר בעד

הברכות והאיחולים. וכיוון שהבטיח הקב"ה לאברהם אבינו "ואברכה מברכך", הרי כל המברך יהודי, ועל-אחת-כמה-וכמה יהודי המברך יהודי, מובטח לו שהוא מתברך מהשם יתברך מקור הברכות, גם ברוך יהיה מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בכבוד ובברכה לבשו"ט

ובפרט שינצל האפשרויות המיוחדת שבידו להשפיע על דעת קוראיו שי – בני עם שכולו – ממלכת כהנים

מ. שניאורסאהן

ניצוצי רבי

כ"ה

TZEMREI AGUDAS CHABAD
LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION
Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

צעירי אגודת חב"ד
חבת נביאות
כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

לשם המכירה
Central Office
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

כ"ה פ"ו סבת ה'חשל"ה.

כבוד יורדנו הנעלה

שלום וברכה!

קצור עם מלאות עשרים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א (י"ד שבט, ה'תש"ח - י"ד שבט, ה'תשל"ה הכעל"ט) לאור ימים ושנים טובות, חננו בזה להציע לאנשי והתמסרים ש' לחזק את המבצעים שכ"ק אדמו"ר שליט"א מקורר עליהם בזמן האחרון (אין קאכט זיך אין זיי), כדלהלן:

מבצע תורה: להוסיף בלימוד התורה:
כנגלה: ליסוד הל' תפילין משר"ע אדמו"ר שחם כ"א סימנים, ובהלכות ת"ת שחם ר' פרקים, להשתדל לסיים עד י"א ניסן הכעל"ט,
בחסידות: לימוד **עשרים וחמש** פאסרי חסידות בספר שנה ה'חשל"ה (ובניהם: המשך באחי לגני השי"ח, באחי לגני השי"א, השי"ב והשי"ג - ולסיים עד יום י"א ניסן הכעל"ט).

מבצע תפילין: להוסיף בכסטר **עשרים וחמש: (עשרים וחמש** סניחי תפילין, **עשרים וחמש** ימי התעסקות בכבצע תפילין וכדומה, כל אחד לפי אפשרותו עד יום י"א ניסן הכעל"ט).

מבצע מזונות: להשתדל לזכות **כ"ה** סאחב"י במזונות כשרות, עד י"א ניסן הכעל"ט.

מבצע צדקה: לתרום סכום של עשרים וחמש (לקרן "כה לחי") עבורו ועבור כל אחד מבני ביתו שיחיו, את התרומות נא להעביר אלינו (עד יום ב' פ" בשלח ה' שבט, הכעל"ט) בצירוף שם ושם אדם של המשתתפים. הסכום הנאסף יוגש להוד כ"ק אדמו"ר שליט"א בט" שבט הכעל"ט.

מבצע ספרים: לזכות כ"ה משפחות בספרי קודש, לפחות חומש, סדר וההלים, עד י"א ניסן הכעל"ט.

מבצע הדלקת נרות ש"ץ: לזכות עד י"א ניסן הכעל"ט כ"ה משפחות ובנות ישראל (מגיל ג') בהדלקת נרות ערב שבת קודש ועיו"ט, ובברכה,
ונא להודיע מהנעשה ככהנ"ל כי כש"ס בעניני לימוד והנחה נורמות נה"ר לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

דבר דומה להנ"ל כבר נעשה בשנת העשרים, תשל"ל, לאור ההצלה הנדולה שהי' כמבצעים עד עתה והפרסומים הנדולים שנעשו בזה, מקוים לנו שהפעילות לשנה **העשרים וחמש** תהיינה ביהר שאח וביתר עז ככסות ובאיכות.

ויה"ר אשר יחזק השי"ת את בריאות כ"ק אדמו"ר שליט"א ומשפחתו האצולה ויאריך ימיהם ושנותיהם בסובה ופתיקות וינהיג את כל ישראל בכלל ואח"כ אנ"ש והחסידיו התמסרים כפרם בהצלחה מרובה ויוליכנו בקרוב פסח קוסמיות לארצנו הק',

צעירי אגודת חב"ד
המרכזית

דבר מלכות

מלאכי חוץ לארץ, בוודאי לא יסתפק בעבודה שמצד טבע הרגילות דקדושה, אלא יוסיף בעבודתו באופן של שינוי טבע הרגילות דקדושה, בכוח "מלאכי אלוקים" דארץ-ישראל.

וכיוון שהחידוש שב"מחניים" (שתי מחנות) הוא שגם ב(עבודה ד) חוץ לארץ ישנם (לא רק מלאכי חוץ לארץ, אלא גם) מלאכי ארץ-ישראל⁵⁷, ואדרבה, "אין זה מכבוד מלאכי ארץ-ישראל שיתחברו אליהם מלאכי חוץ לארץ"⁵⁸, ולכן לא היו שתי מחנות ביחד, אלא "עולים (תחילה ואחר-כך) ויורדים", "מלאכים שליווהו בארץ... עלו לרקיע וירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו".

(קטעים מהתנועות שבת-קודש פרשת ויצא, ז' בכסלו ה'תשנ"א; יתורת-מנחם - התנועות ויתנשי"א, כרך א, עמ' 345-351)

מלאכי חוץ לארץ, בוודאי לא יסתפק בעבודה שמצד טבע הרגילות דקדושה, אלא יוסיף בעבודתו באופן של שינוי טבע הרגילות דקדושה, בכוח "מלאכי אלוקים" דארץ-ישראל.

וכיוון שהחידוש שב"מחניים" (שתי מחנות) הוא שגם ב(עבודה ד) חוץ לארץ ישנם (לא רק מלאכי חוץ לארץ, אלא גם) מלאכי ארץ-ישראל⁵⁷, ואדרבה, "אין זה מכבוד מלאכי ארץ-ישראל שיתחברו אליהם מלאכי חוץ לארץ"⁵⁸, ולכן לא היו שתי מחנות ביחד, אלא "עולים (תחילה ואחר-כך) ויורדים", "מלאכים שליווהו בארץ... עלו לרקיע וירדו מלאכי חוצה לארץ ללוותו".

בסיום הפרשה, כשיעקב הלך לדרכו, בהיותו עדיין בדרך (לפני שנכנס למש לארץ-ישראל ד"ויפגעו בו מלאכי אלוקים", שעוד בהיותו בחוץ לארץ פגעו בו כבר המלאכים של ארץ-ישראל, ועד ש"ויקרא שם המקום שהוא מחניים", שנרגש במקום שהוא (חוץ לארץ) הפעולה ד"שתי מחנות", מלאכי חוץ לארץ וגם

(בפנים ולא בחוץ) - שהרי "האוכל בשוק דומה כו" (קידושין מ, סע"ב).
כרלקמן בפנים.
57) משכיל-לדוד שבהערה 8.
58) נחלת-יעקב שבהערה 8.

לא נותרה אלא הפעולה הכי אחרונה ד"עמדו הכן כולכם"

החזרה ממילוי השליחות היא חלק מהשליחות עצמה

מיד בהתחלת מילוי השליחות, כשיעקב יוצא מבאר-שבע כדי ללכת לחרן – מבטיח לו הקב"ה (לא רק ש"אנוכי עמך ושמרתך גוי", אלא גם) "והשיבותיך אל האדמה הזאת", ועל-דרך זה בתפילתו של יעקב – שמבקש (לא רק ש"יהיה אלוקים עמדי ושמרני גוי", אלא גם) "ושבתי בשלום אל בית אבי".

ולכאורה, דרוש ביאור והסבר: מכיוון שתכליתה ומטרתה של שליחות זו, היא לעשות לו יתברך דירה בתחתונים – מהי ההדגשה (וביותר) את העניין ד"והשיבותיך גוי", "ושבתי בשלום גוי", ואיזה ערך וחשיבות יש להשיבה מהשליחות לגבי גודל פעולת השליחות, מילוי הרצון והתאוהו דהקב"ה להיות לו דירה בתחתונים?!

ועיקר השאלה היא בנוגע ליעקב: כאשר מקבל מהקב"ה שליחות הכי נעלית, למלא את הרצון והתאוהו להיות לו דירה בתחתונים (בחרן) – יתפלל ויבקש ויאריך (ועד ש"יודר נדר") בקשר עם ההשבה משליחות זו, "ושבתי בשלום", וכי יש דבר נעלה יותר מאשר מילוי השליחות בעניין שהוא תאוהו ורצון דהקב"ה?!

ועל כן צריך לומר, שההשבה מהשליחות היא חלק ועניין עיקרי בכוונה העליונה, היינו, שהכוונה העליונה (אינה שיישאר ב"חרן", חס-ושלום (עם היותו במעמד ומצב ד"מיטתו שלימה", עד ש"יפרוץ האיש מאוד מאוד), אלא) שיחזור למקומו האמיתי, "שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך" ... וכתוצאה מזה – גם ברבי יעקב (השליח), "ושבתי בשלום גוי".

וההוראה מזה – בפשטות: כאשר יוצאים למלא את השליחות דהפצת המעיינות חוצה, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, "חרון אף של מקום בעולם" – יש לזכור שהכוונה אינה שיישאר, חס-ושלום, במקום זה (גם כאשר נמצא במעמד ומצב נעלה כו'), כי אם, לסיים את מילוי השליחות, ולשוב אל בית אביו, היינו, שבכל פעולה ופעולה חודר הוא ברצון לסיים את השליחות ולשוב אל בית אביו, "ושבתי בשלום אל בית אבי" – בהגאולה על-ידי משיח צדקנו מהמצב דגלינו מארצנו (בית אבינו).

ועניין זה מודגש ביותר בדורנו זה, דור האחרון – דמכיוון שכבר "כלו כל הקייצין", "דאלאי קייצין" (לא רק "דאלאי גלות"), ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שלא נותר אלא "לצחצח את הכפתורים", ולאחרי שעברו עוד עשיריות שנים של התעסקות בהפצת המעיינות חוצה בשליחותו של נשיא דורנו, סיימו כבר גם את "צחצוח הכפתורים" – הרי בוודאי ובוודאי שלא נותרה אלא הפעולה הכי אחרונה ד"עמדו הכן כולכם" לקבלת פני משיח צדקנו, "ושבתי בשלום אל בית אבי".

ולהעיר: מובן וגם פשוט, שגם ברגעי הגלות האחרונים צריכה להיות עבודת השליחות דהפצת התורה והמעיינות חוצה (היציאה ל"חרן") בכל התוקף והשלימות, ובתכלית המסירה ונתינה כו', אף-על-פי שיודעים שנמצאים ברגעי הגלות האחרונים ממש, ו"מיד הן נגאלין".

(מהתועדות שבת-קודש פרשת ויצא, ז' כסלו ה'תשמ"ח; ספר-השיחות ה'תשמ"ח, כרך א, עמ' 125-127)

כ"ה לחי

בחורף תשל"ה מלאו עשרים וחמש שנים לנשיאותו של הרבי □ גל של התעוררות שטף אז את אנ"ש □ אי-אלה ניצוצות מאותם ימים

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

בחורף תשל"ה התעוררה בקרב אנ"ש תנועה של עשייה ושל חיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו – לרגל י' שבט הקרב ובא, שבו צויין מלאות חצי יובל לנשיאותו.

הרבי התייחס לכך ברבים בשבת-קודש פרשת וארא (מברכים החודש שבט), בסיום ההתועדות (שיחות-קודש תשל"ה, כרך א, עמ' 319):

הוזכר קודם – בשייכות עם הביאור בזה הפסוק "כה לחי", וידוע בעניין הגימטריאות שזה קשור במספר של אותיות, ומכיון שביו"ד שבט ימלאו עשרים וחמש שנים מההסתלקות של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנה למרות שהמשנה בפרקי-אבות אינה מזכירה את מספר כ"ה (ורק "בן עשרים... בן שלושים"), הרי מצינו בלקוטי-תורה (לאדמו"ר הזקן) שהעניין של כה (לחי) אמור על עשרים וחמישה באלול, שאז נברא העולם; ומבאר שזוהי ספירת המלכות "כדמותנו". ומכאן שיש עניין (מעלה) במספר של עשרים וחמש!

וכאן המקום להזכיר, מכיוון שישנם כאלה שרוצים להדפיס מודעות (ואיחולים) בקשר עם מלאת עשרים וחמש שנה כו'; בקשתי, אפוא, שלא יוציאו על-כך שום פרוטה, אלא לנצל זאת בנוגע להתעסקות במבצעים: מבצע תורה, מבצע תפילין, מבצע מזוזה, מבצע צדקה, ומבצע בית מלא ספרים, ועל-דרך זה מבצע הדלקת הנרות וכפי שהעניין לזה בארץ-ישראל את השם מבצע נש"ק – נרות שבת קודש. יוסיפו איפוא, בהמבצעים... וכשיעסקו בזה יהיה זה הימזל טוב" הכי גדול (ידער גרעסטער מזל-טובי!), ובכלל בעניינים של לימוד התורה וקיום המצוות.

"מי ומי ההולכים"

הנהלת צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק הגדילה לעשות כאשר לקראת פורים של אותה שנה, שיגרה לקהילות אנ"ש טופס הרשמה שבו נתבקש כל אחד ואחד מאנ"ש להודיע על אופן השתתפותו ב'מבצע פורים'.

"בטוחים אנו אשר כל אחד ואחד מאנ"ש שי מוכן בלב ונפש ושמה להשתתף בשליחויות אלו של כ"ק אדמו"ר שליט"א", נאמר במכתב שצורף לטופס ההרשמה, "ורק מחוסר תיאום וארגון נתקלים אנו – פעמים רבות – בקשיים בהשגת אנשים לפעולה. ומאידך ישנם כאלו שבאים בטענות על שלא שיתפו אותם בפעולות. על-כן הוחלט לערוך עתה 'מיפקד' ודרכו נדע מי ומי ההולכים" ... (ראה צילומים בעמודים 13-14).

"יהודי המברך יהודי"

בין איגרות הקודש שכתב הרבי באותה תקופה אנו מוצאים התייחסויות ותגובות למברכיו, אך בצורה מאופקת ביותר. עניין נשיאותו של הרבי לא נזכר בהם במופרש אלא רק ברזם, בשתי מילים "המשך פעולותיו" של חותנו, הרבי הקודם.

כך למשל שיגר הרבי לעיתונאי מי יונה כהן